

Monumentnummer*: 516429

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **27 augustus 2001**
Kadaster deel/nr **82937/136**

*Woonplaats** **Borculo** *Gemeente** **Berkelland** *Provincie** **Gelderland**

Locatiennaam **Borculo** *Locatieomschrijving*

*Kadastrale gemeente** **Borculo** *Sectie** **D** *Kadastraal object** *Appartement aanduiding* *Grondperceel* **1218**

Omschrijving**

Inleiding

VILLA, gebouwd op MIDDELEEUWSE RESTEN van het voormalige, hier gesitueerde Hof van Borculo. De iets verhoogd gelegen villa dateert uit 1887 en is gebouwd in Eclectische stijl met elementen uit neobarok en neorenaissance.

De rechterzijgevel wordt geheel in beslag genomen door de aanbouw van een voormalige cichorei-fabriek die niet onder de bescherming valt. De straatnaam Hoflaan en de aansluitende Hofstraat, die recht tegenover de voorgevel van de villa uitkomt, verwijst naar de historische bebouwing. Het dak werd ten tijde van de stormramp, die een aanzienlijk deel van Borculo heeft verwoest, in 1925 ernstig beschadigd.

Het pand is gelegen ten zuiden van de stadskern, in een gebied dat aan drie zijden wordt omgeven door de Berkel die de bedding van de voormalige kasteelgracht volgt. Het gebied ten zuidoosten en zuidwesten van de villa heeft een bestemming als sportterrein.

Omschrijving

Van het Hof te Borculo, afgebroken in het derde kwart van de 19e eeuw, bestaan onder meer nog het grootste deel van de KELDERS, daterend uit de 16e eeuw, met tongewelven overdekt, en FRAGMENTEN van de buitenmuren en een deel van de onderbouw van de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

donjon. De VILLA hierboven is gebouwd op nagenoeg rechthoekige grondslag en bestaat uit één bouwlaag en een zolderverdieping. Behalve de reeds eerder genoemde middeleeuwse kelder die de helft van de breedte van het grondplan beslaat, bezit de villa een kelder van bescheiden omvang uit de bouwtijd van het huis. Het dak bezit een met kruispannen gedekt, met zink afgeplat, schilddak. Aan de voorzijde wordt het dakvlak door een topgevel vanuit het middenrisaliet onderbroken. Links en rechts daarvan een zinken dakkapel met ovale ramen onder een halfronde, door een bol-ornament onderbroken kroonlijst. Aan de achterzijde steekt een Vlaamse gevel met een zadeldak in het achterschild. Links hiervan is een (moderne) platgedekte dakkapel geplaatst. In het midden van het dak bevinden zich twee schoorstenen. Het twee bouwlagen tellende middenrisaliet in de symmetrisch ingedeelde VOORGEVEL is voorzien van gepleisterde hoekblokken die boven met de daklijst van de puntgevel naar binnen verspringen en onder de top samenkomen. De gevels van de villa zijn verder in baksteen (kruisverband) opgetrokken en worden alle, behalve aan de voorzijde ter plaatse van het risaliet, beëindigd door een doorlopende kroonlijst. Een uit zes treden bestaande bakstenen trap leidt naar de teruggelegen deurpartij in het risaliet. De paneeldeur met twee ruiten, voorzien van decoratieve ijzeren raamhekken, is door een rank gesneden halfzuiltje symmetrisch ingedeeld. De deurruiten zijn gevat in een omlijsting met klassieke elementen als diamant-koppen, frontons, trigliefen en guttae. Boven de deur bevindt zich een enkelruits bovenlicht; rechts van de deur is een gepleisterde stichtingssteen aanwezig waarop initialen en jaartal: 'CFS / JGG / 11-6-1887'. Ter hoogte van het dakschild is in het midden van het risaliet een venster opgenomen met een tweeruits draairaam met enkelruits bovenlicht. Evenals de overige ramen van dit type in de voor- en achtergevel, zijn deze voorzien van een lamberkijn en rusten zij op een gecementeerde lekdorpel. Op de hoeken van de topgevel die het middenrisaliet beëindigt, bevinden zich keramische palmetten. De geveltop wordt door een windvaan bekroond. Links van het risaliet bevinden zich twee enkelruits schuiframen; rechts twee T-schuiframen. De vensters en ramen in de voorgevel zijn verder identiek aan die eerder besproken zijn in het risaliet, zij het dat de lekdorpels hier van twee consoles zijn voorzien. De aanzet- en sluitstenen van de 1 1/2 steense strek boven de vensters in de linker- en rechterzijde van de gevel en boven de deurpartij zijn alle gepleisterd. De hoge plint is gecementeerd, heeft schijnvoegen en wordt door een waterlijst afgesloten. Aan de voor- en achterzijde en linkerzijgevel zijn steunberen in de plint toegevoegd ter schoring van het pand. Het zicht op de plint van de LINKER ZIJGEVEL wordt door een rieten afscheiding onder de veranda aan het oog onttrokken. De houten veranda is lager en smaller dan de zijgevel waarmee deze is verbonden. De open veranda bezit drie traveeën die, met uitzondering van de linker, elk van een lage houten borstwering met gekruiste latten zijn voorzien. In de gevel bevinden zich links twee binnen- en buitenschuifdeuren en rechts dubbele binnen- en buiten draaideuren (thans dichtgezet). Alle vier deuren zijn van het type paneeldeur met enkelruits raam. Een lichtgetoogd enkelruits bovenlicht wordt door een 1 1/2-steense strek afgesloten. Onder de rand van het lessenaarsdak, waarvan de oorspronkelijke dakbedekking vervangen is door golfplaten, bevindt zich een houten gesneden druppellijst. De twee zijkanten van het hellende dak van de veranda zijn beschoten en voorzien van een versierde lijst. De plint van de ACHTERGEVEL is door het geaccidenteerde terrein, waarin de villa is gesitueerd, hoger dan in de overige zijgevels. Drie kelderlichten met negenruits ramen voorzien van diefijzers zijn geplaatst onder de drie vensters van de eerste bouwlaag. Deze bestaan uit dubbele draairamen, waarvan twee met enkelruits en één met een gedeeld getoogd bovenlicht. Het venster in de geveltop is geheel identiek aan het venster in de risaliet van de voorzijde. De RECHTER ZIJGEVEL wordt aan het zicht onttrokken door een niet beschermde aanbouw. Het INTERIEUR bevat opmerkelijke onderdelen zoals in de hal de tochtdeur met Mousseline-glas, geornamenteerd stucplafond, kwartslag bordestrap met fraai gesneden trappaal en gehoute lambrizing. Voorts: de oorspronkelijke paneeldeuren, die ook als dubbele schuifdeur voorkomen tussen voor- en achterkamer, waarin een marmeren schouw en twee geornamenteerde stucplafonds. Op zolder is de 'meidenkamer' nog aanwezig evenals de wasdroogrekken met latten.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

VILLA uit tweede helft 19de eeuw, gebouwd in Eclectische stijl, en MIDDELEEUWSE RESTEN van het voormalige Hof van Borculo.

- Van architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een gaaf bewaard gebleven kleine villa in Eclectische stijl met elementen van neobarok en neorenaissance, die uit de tweede helft van de 19de eeuw dateert. Het pand valt op door esthetische kwaliteiten in in- en exterieur, zoals gave verhoudingen en een goede en fraaie detaillering in vormgeving en materiaalgebruik. Het interieur bezit nog diverse waardevolle onderdelen zoals ondermeer een tochtdeur met Mousseline-glas, gehoute lambrizing en een geornamenteerd stucplafond.

- Van stedenbouwkundige waarde vanwege de markante ligging op het punt waar de Hofstraat in de Hoflaan overgaat. Beide straten zijn voor de stad Borculo van belang. De villa ligt in de zichtas van de Hofstraat. Daarnaast is het pand van bijzondere betekenis voor het aanzien van Borculo in het gebied ten zuidoosten van het historisch stadscentrum.

- Van cultuurhistorische waarde vanwege de Middeleeuwse (kasteel)resten. Het terrein wordt nog altijd aan drie zijden omsloten door de oude loop van de Berkel die de loop volgt van de gracht. De villa markeert het voor de historie van Borculo belangrijke gebied.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Fort, vesting en -onderdelen

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis